

OBČANSKÝ A SPOLEČENSKOVĚDNÍ ZÁKLAD

vyšší úroveň obtížnosti

OZMVD11C0T03

DIDAKTICKÝ TEST

Maximální bodové hodnocení: 104 bodů
Hranice úspěšnosti: 33 %

1 Základní informace k zadání zkoušky

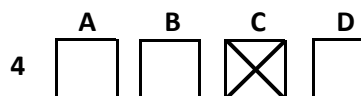
- Didaktický test obsahuje 50 úloh.
- Časový limit pro řešení didaktického testu je uveden na záznamovém archu.
- Povolené pomůcky: pouze psací potřeby.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- U všech úloh/podúloh je právě jedna odpověď správná.
- Za nesprávnou nebo neuvedenou odpověď se body neodečítají.
- Odpovědi píšete do záznamového archu.
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

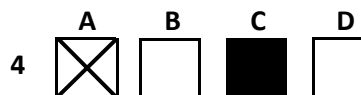
- Odpovědi zaznamenávejte modrou nebo černou propisovací tužkou, která píše dostatečně silně a nepřerušovaně.
- Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

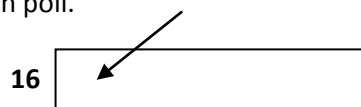
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, zabarvíte pečlivě původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačíte křížkem do nového pole.

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.
- Pokud zakřížkujete více než jedno pole, bude vaše odpověď považována za nesprávnou.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi píšete čitelně do vyznačených bílých polí.

- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědí rozlišujte velká a malá písmena.
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pak původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď запиšte do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.

Testový sešit neotvírejte, počkejte na pokyn!

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 1

Máma nám vždycky nechávala mnoho volnosti. Jako děti jsme si mohly dělat, co jsme chtěly. Občas jí tzv. vytekly nervy a dala nám „zaracha“, ale stačilo se smutně podívat a ona ho zase odvolala.

(CERMAT)

2 body

1 Který z následujících typů výchovy je popsán ve výchozím textu?

- A) liberální
- B) rejektivní
- C) ambivalentní
- D) demokratický

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 2

Pan Roubal je vojákem z povolání a vychovává své děti vojenským stylem.

(J. Jandourek, Úvod do sociologie, upraveno)

2 body

2 Která z následujících situací je popsána ve výchozím textu?

- A) křížení rolí
- B) distance od role
- C) dvojznačnost role
- D) nejednoznačnost rolí

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 3

Při své práci využíváme výzkumné techniky sloužící systematickému a objektivnímu kvantitativnímu popisu zřejmému obsahu komunikace. Zjišťujeme třeba, jaký je styl vyjadřování určitého komunikačního zdroje (např. novin), proč je používán právě tento styl nebo jaký má efekt na čtenáře.

(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozího textu uveden.)

2 body

3 Která z následujících metod výzkumu je popsána ve výchozím textu?

- A) experiment
- B) extrospekce
- C) obsahová analýza
- D) sémantický diferenciál

2 body

4 Která z následujících možností neodpovídá pojmu *xenofobie*?

- A) nenávistný postoj k cizincům
- B) chorobný strach z cizinců a neznámých lidí
- C) odmítavý postoj k jakémukoli řádu, pořádku a disciplíně
- D) nedůvěra ke všemu cizímu, jeho řádu, pravidlům a zvykům

max. 2 body

5 Rozhodněte o každé z následujících skupin, zda se jedná o sociální agregát (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
5.1 Jedince spojila náhodná prostorová blízkost v určitém okamžiku na určitém místě.	☐	☐
5.2 Jedinci sobě navzájem neznámí se shromáždili na určitém místě vedeni společným zájmem.	☐	☐
5.3 Jedince spojily vzájemná komunikace, normy, očekávání a vykonávaná činnost.	☐	☐

max. 2 body

6 Přiřadte k jednotlivým situacím (6.1–6.3) odpovídající druh sociální mobility (A–D):

6.1 Pan Šťastný změnil pozici ve firmě z finančního náměstka na ředitele.	_____
6.2 Pan Novotný hrubě porušil pracovní kázeň, a ze dne na den se z něho stal nezaměstnaný.	_____
6.3 Slečnu Hovorkovou přesunul zaměstnavatel z pozice recepční v hotelu Albion na pozici recepční v hotelu Astra.	_____
-
- A) horizontální mobilita
 - B) intergenerační mobilita
 - C) vertikální mobilita sestupná
 - D) vertikální mobilita vzestupná

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 7

Honza a Tomáš hráli fotbal na plácku před domem. V zápalu hry rozbil Tomáš okno paní Mrázkové. Paní Mrázková neznala viníka a rozkřičela se hned na Honzu: „Ty syčáku, rosteš pro kriminál jako tvůj otec, ještě dnes si půjdu stěžovat do školy!“

Cestou potkala Tomáše, který se přiznal, že okno rozbil on. Paní Mrázková s úsměvem odpověděla: „To je v pořádku, Tomáši, takové věci se někdy stávají. Pozdravuj tatínka. Musím se k němu objednat do ordinace, začíná mě bolet zub.“

(CERMAT)

2 body

7 Napište název teorie sociální deviace odpovídající chování paní Mrázkové, které je popsáno ve výchozím textu:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 8

Dítě se ocitlo v odlišném prostředí, než na jaké bylo zvyklé, a jeho hlavním úkolem je adaptovat se na nové podmínky. Pro přežití či pro ranou interakci je proto vybaveno jakousi nejnutnější neurologickou výbavou, již jsou vrozené reflexy. Jsou dokonce považovány za dědictví našich primitivních předků.

(L. Šulová, *Raný psychický vývoj dítěte*, upraveno)

2 body

8 Napište název vývojového období popsaného ve výchozím textu:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 9

U některých lidí pozorujeme snahu připisovat vnímaným osobám vlastní vlastnosti a motivy chování, především ty záporné.

(CERMAT)

2 body

9 Která z následujících percepčních chyb je popsána ve výchozím textu?

- A) projekce
 - B) haló-efekt
 - C) předsudek
 - D) logická chyba
-

2 body

10 Která z následujících skupin oborů psychologie obsahuje pouze aplikované vědy?

- A) vývojová, sociální, forenzní, školní
 - B) klinická, vývojová, obecná, sociální
 - C) pedagogická, poradenská, forenzní, davu
 - D) osobnosti, reklamy, sportu, psychopatologie
-

2 body

11 Které z následujících vlastností nejvíce odpovídají pojmu *stabilní extrovert*?

- A) bojovný, netrpělivý, aktivní, impulzivní
- B) bezstarostný, živý, rozhodný, proměnlivý
- C) hloubavý, pohodlný, starostlivý, stereotypní
- D) důkladný, úzkostný, nepřizpůsobivý, přecitlivělý

max. 2 body

12 Přiřadte k jednotlivým výroky (12.1–12.3) odpovídající psychologický směr (A–E):

- 12.1 Celek je více než suma částí. _____
- 12.2 Osobnost je černá skříňka, o níž nelze nic říci. _____
- 12.3 Člověk je tvořivá, svobodně se rozhodující a realizující bytost. _____

- A) gestaltismus
B) behaviorismus
C) psychoanalýza
D) atomistická psychologie
E) humanistická psychologie

max. 2 body

13 Rozhodněte o každém z následujících výroků, zda je projevem empatie (ANO), či nikoli (NE):

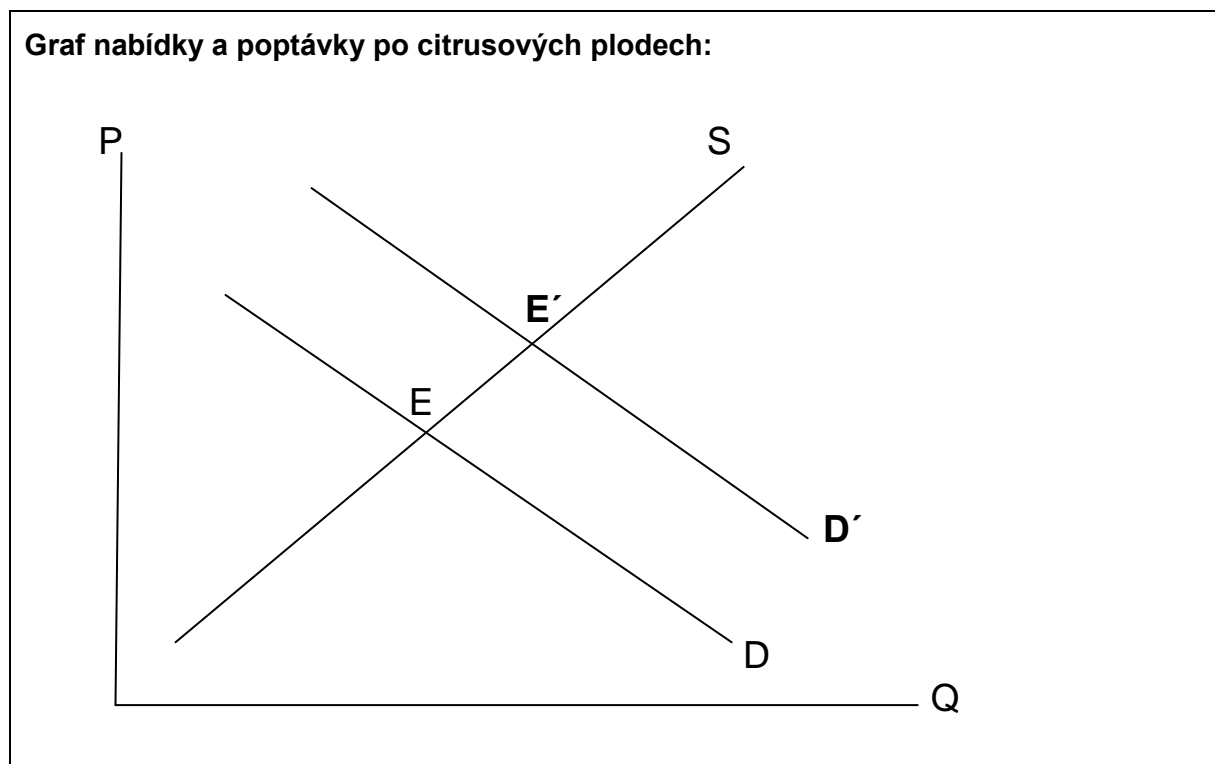
	A	N
13.1 Rozumím, živě si to dovedu představit.	☐	☐
13.2 Chápu, to pro vás muselo být opravdu těžké.	☐	☐
13.3 To nevím, já mám v poslední době svých starostí dost.	☐	☐

max. 2 body

14 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda z psychologického hlediska odpovídá pojmu osobnost (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
14.1 Je souhrnem všech biologických, psychických i sociálních vlastností jedince, je jí tedy každý člověk.	☐	☐
14.2 Je souhrnem takových vlastností, kterými se člověk stává pro společnost určitým způsobem významným.	☐	☐
14.3 Je souhrnem vlastností, procesů, stavů, návyků, postojů apod., které tvoří individualitu konkrétního člověka.	☐	☐

VÝCHOZÍ GRAF K ÚLOZE 15

(CERMAT)

2 body

15 Která z následujících situací odpovídá výchozímu grafu nabídky a poptávky?

- A) Nárůst poptávky po citrusových plodech ovlivnila především lednová chřipková epidemie v zemích EU.
- B) Nadúroda citrusových plodů v severní a jižní Americe ovlivnila dovoz a tím i zvýšení nabídky pomerančů v zemích EU.
- C) Snížení poptávky po pomerančích a citronech následovalo bezprostředně po informaci o výskytu nadměrně chemicky ošetřených citrusových plodů v zemích EU.
- D) Pokles poptávky po pomerančích byl způsoben zvýšením nabídky ostatních citrusových plodů na trhu zemí EU, kterou provázelo dlouhodobé a výrazné snížení jejich ceny.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

Ubytovací služby
Fotografické služby
Výroba strojů a zařízení
Velkoobchod a maloobchod
Návrhářská, designérská, aranžérská činnost a modeling

(www.business.center.cz)

2 body

16 Do které z následujících skupin živností patří činnosti uvedené ve výchozím textu?

- A) volné
- B) vázané
- C) řemeslné
- D) koncesované

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17

Manželé Fouskovi v roce 2010 dostavěli rodinný domek, pak se rozvedli a domek prodali.

(CERMAT)

2 body

17 Kterou z následujících daní museli manželé Fouskovi zaplatit po prodeji domku?

- A) daň z nemovitosti
- B) daň z převodu nemovitosti
- C) daň z příjmů fyzických osob
- D) daň z příjmů právnických osob

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 18

Vážení,
domnívám se, že můj důchod nebyl vyměřen ve správné výši. Nebyla mi započítána doba pojištění za dobu vysokoškolského studia, čímž došlo k výpočtu nižší částky, než jaká by mi měla oprávněně náležet. Žádám tímto o změnu svého důchodového výměru.

(CERMAT)

2 body

18 Který z následujících státních orgánů bude řešit žádost ve výchozím textu?

- A) Státní úřad inspekce práce
- B) Ministerstvo práce a sociálních věcí
- C) Česká správa sociálního zabezpečení
- D) Obecní úřad příslušný místu trvalého bydliště

2 body

19 Která z následujících činností nepatří mezi úkoly centrální banky?

- A) emise nových peněz
- B) obchod s cennými papíry
- C) poskytování úvěrů fyzickým osobám
- D) dohled nad činností obchodních bank

max. 2 body

20 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení o volném trhu, zda je pravdivé (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
20.1 Umožňuje optimalizovat ceny podle nabídky a poptávky na trhu zboží.	☐	☐
20.2 Poskytuje spotřebitelům záruku, že je zboží vyráběno výhradně v prémiové kvalitě.	☐	☐
20.3 Umožňuje výrobcům zboží se substitučním charakterem svobodně reagovat na ceny stanovené konkurenčními vztahy.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 21

***** je obor ekonomické teorie, který analyzuje chování jednotlivých prvků ekonomiky, jako jsou odvětví, firmy a domácnosti, a to zpravidla na dílčích trzích.

Jedním ze základních problémů v oboru ***** je například určení rovnovážné ceny (statků a služeb nebo výrobních faktorů) jako důsledku vyrovnání poptávky a nabídky na daném trhu.

(www.fse1.ujep.cz, upraveno)

2 body

21 Napište, který ekonomický pojem patří na vynechaná místa (*****)
ve výchozím textu:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 22

Většina těch, kdo se první obírali filozofií, myslila, že počátky všech věcí jsou jen v podobě hmoty. Neboť to, z čeho jsou všechny věci a z čeho na počátku vznikají i do čeho na konci zanikají, při čemž trvá podstata a mění se jen ve svých stavech, to nazývají prvkem a počátkem jsoucna. Proto se domnívají, že ani nic nevzniká, ani nic nehyne, jelikož stále trvá taková podstata [...]. Počet a povahu takového počátku neuvádějí ovšem všichni stejně. *****, původce takové filozofie, říká, že je to voda; proto také hlásal, že země leží na vodě. Tuto domněnku snad čerpal z pozorování, že se vše živí vlhkem a že z něho vzniká a jím se živí i teplo – a z čeho vzniká, to je jeho počátkem. Odtud tedy čerpal tuto domněnku, i z toho, že semena všech věcí mají vlhkou povahu [...].

(I. Blecha, Filozofie, upraveno)

2 body

22 Napište jméno filozofa, který patří na vynechané místo (*****)
ve výchozím textu:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 23

Když tedy pravíme, že svrchovaným cílem je slast, nemáme přitom na mysli rozkoše prostopášníků a rozkoše záležející v pouhém požitku, nýbrž takový stav, kdy člověk necítí bolesti v těle ani neklidu v duši.

(H. J. Störig, Malé dějiny filozofie, upraveno)

2 body

23 Napište, jak nazývají epikurejci stav duše popsany ve výchozím textu:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 24

Existencialista rád prohlašuje, že člověk je úzkostí. To znamená: člověk, jenž se zaváže, jenž si uvědomí, že je nejen tím, co si zvolil, aby byl, ale že je i zákonodárcem, volícím zároveň se sebou celé lidstvo, není s to se vymknout z pocitu své naprosté a hluboké odpovědnosti [...].

(www.is.muni.cz, upraveno)

max. 2 body

24 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s výchozím textem (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
24.1 Člověk má svobodu volby, která ho činí šťastným.	☐	☐
24.2 Člověk cítí zodpovědnost za spásu celého lidstva.	☐	☐
24.3 Člověk zodpovídá sám za sebe, tím zároveň i za celé lidstvo.	☐	☐

max. 2 body

25 Přiřadte k dvojicím pojmů (25.1–25.3) odpovídající náboženství (A–E):

- 25.1 Višnu, Šiva _____
25.2 tanach, tóra _____
25.3 sunnité, šíité _____

- A) islám
B) judaismus
C) křesťanství
D) hinduismus
E) buddhismus

max. 3 body

26 Přiřadte k jednotlivým myšlenkám (26.1–26.4) odpovídající filozofickou disciplínu (A–F):

- 26.1 Co nechceš, aby ostatní činili tobě, nečiň ty jim. _____
- 26.2 Bůh si přeje, abychom svým životem ukázali, že ho milujeme a posloucháme. _____
- 26.3 Láska je aktivní péče o život a růst toho, co milujeme. Kde tato aktivní péče chybí, tam není láska. _____
- 26.4 Pochybnost, nejistota, zdržení se úsudku jsou jediné výsledky, k nimž může vést nejkritičtější a nejpečlivější zkoumání. _____

(www.wikipedia.cz, www.is.muni.cz, www.archive.org, upraveno)

- A) etika
- B) ontologie
- C) gnozeologie
- D) dějiny filozofie
- E) filozofická teologie
- F) filozofická antropologie

max. 3 body

27 Přiřadte k jednotlivým názorům (27.1–27.4) odpovídající filozofickou školu (A–F):

- 27.1 Zdůrazňuje, že při činnosti konané pro rozkoš je třeba vážit případné vedlejší neblahé účinky. Výsledek slasti krátkodobé je třeba měřit s možností větší, trvalejší nebo intenzivnější slasti. _____
- 27.2 Zdůrazňuje, že člověk se nedrží při hledání pravdy či životních postojů hotových systémů, ale vybírá si ty prvky, které mu připadají nejlepší, nejvhodnější a prakticky použitelné. _____
- 27.3 Zdůrazňuje, že člověk se musí naučit smířit se svým osudem. Nic se neděje náhodně. Vše se děje z nutnosti, a tak, když na dveře klepe osud, je zbytečné si stěžovat. S ledovým klidem musí člověk brát i šťastné životní okolnosti. _____
- 27.4 Zdůrazňuje, že skutečnost štěstí nespočívá ve vnějších věcech jako materiálním luxusu, politické moci a pevném zdraví. Nelze dopustit, aby skutečné štěstí záviselo na tak náhodných a pomíjivých věcech. A protože na nich nezávisí, mohou ho dosáhnout všichni. Kromě toho, když člověk jednou štěstí dosáhne, nelze ho ztratit. _____

(H. J. Störig, *Malé dějiny filozofie*, upraveno)

- A) kynismus
- B) stoicismus
- C) skepticismus
- D) epikureismus
- E) eklekticismus
- F) novoplatónismus

2 body

28 Který z následujících filozofů je autorem systému, pro něž jsou typické dialektické triády?

- A) Martin Heidegger
- B) Ludwig Wittgenstein
- C) Alfred North Whitehead
- D) Georg Wilhelm Friedrich Hegel

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 29

Lidé žijí v přesvědčení, že nic na světě nemá absolutní hodnotu či platnost, že nic neplatí, nic nemá cenu. Odmítají jakýkoli základ pravdy či dobra, jemuž by člověk byl zavázán poslušností či věrností, pochybují o platnosti všech uznávaných hodnot, náboženství atd.

(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozího textu uveden.)

2 body

29 Který z následujících etických postojů je charakterizován výchozím textem?

- A) nihilismus
- B) utilitarismus
- C) skepticismus
- D) pragmatismus

2 body

30 Seřadte jednotlivé právní předpisy (A–E) od nejvyšší právní síly po nejnižší (30.1–30.5):

A) Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

B) Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků

C) Vyhláška ministerstva vnitra č. 493/2002 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti k vydání nebo platnosti zbrojního průkazu

D) Nařízení č. 4/2007 Středočeského kraje, kterým se stanovují úseky silnic, na kterých se pro jejich malý dopravní význam nezajišťuje sjízdnost a schůdnost v zimním období

E) Nařízení vlády č. 366/2007 o úpravě náhrady za ztrátu výdělku po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, o úpravě náhrady za ztrátu výdělku po skončení pracovní neschopnosti nebo při invaliditě a o úpravě náhrady nákladů na výživu pozůstalých

- 30.1 _____
- 30.2 _____
- 30.3 _____
- 30.4 _____
- 30.5 _____

2 body

31 Seřadte jednotlivé fáze legislativního procesu (A–F) tak, jak za sebou následují (31.1–31.6):

A) Vláda návrh zákona schválila.

B) Prezident návrh zákona nepodepsal.

C) Poslanecká sněmovna nadpoloviční většinou všech poslanců návrh zákona schválila.

D) Legislativní rada vlády se k návrhu zákona vyjádřila do 60 dní ode dne, kdy jí byl předložen.

E) Poslanecká sněmovna návrh zákona odsouhlasila nadpoloviční většinou přítomných poslanců.

F) Předseda Poslanecké sněmovny návrh zákona postoupil organizačnímu výboru Poslanecké sněmovny, všem poslancům a klubům.

- 31.1 _____
31.2 _____
31.3 _____
31.4 _____
31.5 _____
31.6 _____

max. 2 body

32 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení týkajících se dohody o pracovní činnosti, zda je pravdivé (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
32.1 Může se kdykoli okamžitě zrušit.	☐	☐
32.2 Musí obsahovat vymezení sjednaných prací.	☐	☐
32.3 Může se uzavřít na pracovní dobu 8 hodin denně.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 33

Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, upravuje vznik, změnu, zánik a obsah služebních poměrů vojáků z povolání. Vojákem z povolání je občan, který vojenskou činnou službu vykonává jako svoje zaměstnání. Voják je ve služebním poměru k České republice. Občan může být povolán do služebního poměru jen na základě vlastní žádosti.

(§1 a 2 odst. 1 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, upraveno)

2 body

33 Napište, jaká působnost právní normy je popsána ve výchozím textu:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 34

Josef Navrátil (prodávající) a Petr Novotný (kupující) uzavřeli dne 1. 6. 2010 kupní smlouvu, jejímž předmětem byl byt 2+1 v Praze 6. Dne 1. 7. 2010 Petr Novotný převedl částku odpovídající kupní ceně na účet Josefa Navrátila. Dne 1. 8. 2010 Josef Navrátil fyzicky předal byt Petru Novotnému. Dne 1. 9. 2010 byl převod vložen do katastru nemovitostí.

(CERMAT)

2 body

34 Kterým z následujících dní nabyl Petr Novotný vlastnictví k předmětnému bytu?

- A) 1. 6. 2010
- B) 1. 7. 2010
- C) 1. 8. 2010
- D) 1. 9. 2010

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 35

Patnáctiletý Marek dne 5. 12. 2010 kolem 10.00 hodin v Praze 10 pozoroval z bezprostřední blízkosti jednání svého známého A. H., který bez jakékoliv předchozí dohody z vlastní vůle udeřil nezletilého J. G., chytil ho pod krkem a pod pohružkou zbití jej donutil vydat mobilní telefon, který si ponechal. Marek nijak v jednání A. H. nezabránil, toto následně neoznámil, naopak společně s ním odešel.

(www.mvcr.cz, upraveno)

2 body

35 Který z následujících činů Marek spáchal?

- A) přečin
- B) zavinění
- C) provinění
- D) přešupek

max. 3 body

36 Přiřadte k jednotlivým činnostem (36.1–36.4) odpovídající subjekt práva (A–F):

- 36.1 Na schůzi komory podal interpelaci ve věci financování výstavby nové rychlostní komunikace v obci Jiřetín. _____
- 36.2 V závěrečné řeči zdůraznil brutalitu, s jakou pachatel spáchal trestný čin, a proto požadoval co nejpřísnější trest. _____
- 36.3 Hodnotil důkazy, předvolal svědky a vyslechl pachatele, poté rozhodl o vině a výši trestu za spáchaný trestný čin podvodu. _____
- 36.4 Předložil návrh státního rozpočtu na další rozpočtové období, k jehož schválení je třeba nadpoloviční většiny všech členů sboru. _____

- A) soudce
- B) senátor
- C) poslanec
- D) ministr vlády
- E) státní zástupce
- F) soudní exekutor

max. 2 body

37 Přiřadte k jednotlivým charakteristikám společenských systémů (37.1–37.3) odpovídající ideologii (A–D):

- 37.1 Je založený na společném vlastnictví a zrušení třídních rozdílů ve společnosti revoluční cestou. _____
- 37.2 Je založený na tvrzení, že národ je jediné východisko pro stát s jedním jazykem, kulturou a hodnotami. _____
- 37.3 Je založený na společném pojetí práce a usiluje o poklidné zespolečenštění výrobních prostředků a zrušení společenských tříd. _____
- A) fašismus
B) socialismus
C) komunismus
D) nacionalismus
-

max. 3 body

38 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení týkajících se levicové politiky, zda je pravdivé (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
38.1 Snaží se zavést rozsáhlé sociální zabezpečení, které vede k vysokému zdanění příjmů.	☐	☐
38.2 Vyžaduje účast jednotlivých vrstev společnosti na politickém životě z důvodu kolektivní odpovědnosti.	☐	☐
38.3 Usiluje o minimalizaci státu, zrušení daní, zrušení minimální mzdy, zrušení antimonopolních zákonů až do úplného „vymazání“ státu.	☐	☐
38.4 Podporuje zachování tradičních kulturních hodnot a zvyklostí či zachování určité formy sociální hierarchie nebo soukromé kontroly výrobních prostředků.	☐	☐
-

max. 2 body

39 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
39.1 Poslance Parlamentu ČR nelze postihnout pro hlasování ve sněmovně.	☐	☐
39.2 Poslance Parlamentu ČR dopadeného při páchání trestného činu lze zadržet.	☐	☐
39.3 Poslance Parlamentu ČR nelze v žádném případě po dobu trvání jeho mandátu trestně stíhat.	☐	☐

2 body

40 Která z následujících situací je příkladem přímé demokracie?

- A) Zastupitelé města zvolili nového starostu.
- B) Poslanci a senátoři schválili zákon o státním rozpočtu.
- C) Občané volili nového zástupce do Evropského parlamentu.
- D) Občané hlasovali v plebiscitu o odtržení území v jižní části země.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 41

*****, který byl československým prezidentem v období „pražského jara“, měl vydírat agent sovětské rozvědky Piotr Kambulov. Jak informuje slovenský deník Pravda, Kambulov měl v průběhu druhé světové války zachránit ***** život a znal také kompromitující fakta z jeho minulosti.

(www.novinky.cz, www.mojecelebrity.cz, upraveno)

2 body

41 Který z následujících politiků patří na vynechaná místa (*****) ve výchozím textu?

- A) Gustav Husák
- B) Ludvík Svoboda
- C) Alexander Dubček
- D) Antonín Zápotocký

2 body

42 Ve které z následujících skupin současných států jsou uvedeny pouze monarchie?

- A) Belgie, Dánsko, Nizozemí
- B) Finsko, Norsko, Velká Británie
- C) Francie, Lucembursko, Švédsko
- D) Monako, Portugalsko, Španělsko

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 43

Právo zákonodárné iniciativy má kterýkoli poslanec, skupina poslanců, Senát (jako celek), vláda nebo *****.

(Ústava ČR, upraveno)

2 body

43 Napište název ústavního orgánu ČR, který patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu:

VÝCHOZÍ OBRÁZEK K ÚLOZE 44

(www.google.cz)

2 body

44 Napište oficiální název mezinárodní organizace, která používá logo zobrazené na výchozím obrázku:

VÝCHOZÍ MAPA K ÚLOZE 45

(www.wikipedie.cz)

2 body

45 Napište název organizace, jejíž členské státy jsou na výchozí mapě označeny tmavě:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 46

Hranice kolem nových členských zemí EU měly padnout příští rok v říjnu. Brusel a některé členské země Evropské unie ale chtějí, aby byl zaveden rok a půl dlouhý odklad pro rozšíření prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích EU.

Smlouva, na jejímž základě tento prostor vznikl, se nazývá podle města, v němž byla uzavřena.

(www.sagit.cz, upraveno)

2 body

46 Která z následujících smluv je popsána ve výchozím textu?

- A) Lisabonská
- B) Schengenská
- C) Maastrichtská
- D) Amsterodamská

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 47

Jedná se o orgán zastupující především zájmy Evropské unie a je na státech nezávislý. Je to legislativní a výkonný orgán, který může rozhodovat o všech otázkách integrace.

(www.businessinfo.cz, upraveno)

2 body

47 Která z následujících institucí je popsána ve výchozím textu?

- A) Evropská rada
- B) Evropská komise
- C) Evropský parlament
- D) Evropský soudní dvůr

2 body

48 Kterého z následujících diplomatických úspěchů dosáhla ČR za dobu svého členství v OSN?

- A) jednoletého předsednictví ve Valném shromáždění
- B) dvouletého předsednictví v Radě bezpečnosti
- C) tříletého předsednictví v Ekonomické a sociální radě
- D) čtyřletého předsednictví v Poručenské radě

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 49

Způsob života lidské společnosti, který je v souladu s hospodářským a společenským pokrokem s plnohodnotným zachováním životního prostředí. Mezi hlavní cíle této strategie patří zachování životního prostředí dalším generacím v co nejméně pozmeněné podobě.

Evropský parlament definoval tuto strategii jako „zlepšování životní úrovně a blahobytu lidí v mezích kapacity ekosystémů při zachování přírodních hodnot a biologické rozmanitosti pro současné a příští.“

(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozího textu uveden.)

2 body

49 Která z následujících strategií řešení globálních problémů je popsána ve výchozím textu?

- A) trvale udržitelný rozvoj
- B) antiglobalizační proces
- C) strategie zachování života
- D) zásada uvědomělé skromnosti

max. 2 body

50 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení týkajících se studené války, zda je pravdivé (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
50.1 Byla to doba soupeření v oblasti vědy a techniky.	☐	☐
50.2 Byla obdobím tzv. multipolárního rozdělení světa.	☐	☐
50.3 Byla založena na politice odstrašení pomocí jaderných zbraní.	☐	☐

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.